

Svar på motion från (M) om att öka tryggheten

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen föranleder ingen ytterligare åtgärd.

Ärendebeskrivning

Anna Hård af Segerstad (M) har i en motion med rubriken *Motion från (M) om att öka tryggheten* föreslagit att ge tekniska nämnden i uppdrag att tillsammans med lämpliga aktörer genomföra trygghetsvandringar och påbörja det arbetet i centrumnära delar på Bäckby, Vallby och Hammarby och därefter vidta lämpliga åtgärder. Kommunfullmäktige har den 10 november 2022 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till tekniska nämnden.

Västeråsmajoriteten ser liksom motionären att trygghetsvandringar är viktiga att genomföra för att både öka trivsel och känslan av trygghet. Det är också ett bra sätt att gemensamt skapa kunskap om otrygga platser och situationer i en stadsdel.

Trygghetsvandringar har genomförts på Råby, Bäckby, Vallby och Pettersberg under 2022. Ytterligare en trygghetsvandring genomfördes på Bäckby under mars 2023. Samordning sker i de flesta fall med kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen som genom verksamhetsområdet fritid och förebyggande har ett särskilt uppdrag kring trygghet i stadsdelar. Civilsamhället är en viktig part för att fånga upp åtgärdsförslag som är välförankrade hos boende i området och deltar därför under stadens trygghetsvandringar.

Ökad trygghet i vår stad är en prioriterad fråga för Västeråsmajoriteten. I budget för 2023 avsattes därför 15 miljoner kronor till ett särskilt trygghetspaket. I paketet ingår en försöksverksamhet med så kallade trygga stråk och platser, med fokus på belysning och trygghetskameror i centrum. Trygghetspaketet inkluderade även insatser med fokus på det förebyggande arbetet så som familjekoordinatorer och 250 nya feriepraktikplatser.

Under hösten 2023 genomförs nästa stora trygghetsundersökning, vilket får den fördelen att data kan börja jämföras med tidigare undersökning. Då kan förändringar som vidare bör utgöra underlag för trygghetsvandringar identifieras. Dessa vandringar planeras och samordnas då inom processutvecklingsgruppen.

Kommunstyrelsen
Björn Gustafsson
Epost: bjorn.gustafsson@vasteras.se

Kopia till
Tekniska nämnden

Underlag för beslut om Motion från (M) om att öka tryggheten

Ärendebeskrivning

Anna Hård af Segerstad (M) har i en motion med rubriken Motion från (M) om att öka tryggheten föreslagit att ge tekniska nämnden i uppdrag att tillsammans med lämpliga aktörer genomföra trygghetsvandringar och påbörja det arbetet i centrumnära delar på Bäckby, Vallby och Hammarby och därefter vidta lämpliga åtgärder.

Kommunfullmäktige har den 10 november 2022 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till tekniska nämnden

Tekniska nämnden har 8 mars inkommit med remissvar.

Tekniska nämnden har inkommit med i huvudsak följande synpunkter:

Nämnden ser, liksom motionären, att trygghetsvandringar är ett bra sätt att gemensamt skapa kunskap om otrygga platser och situationer i en stadsdel. Trygghetsvandringar har genomförts på Råby, Bäckby, Vallby och Pettersberg under 2022. Ytterligare en trygghetsvandring genomfördes på Bäckby under mars 2023. Samordning sker i de flesta fall genom kultur-, idrott och fritidsförvaltningen som genom verksamhetsområdet fritid och förebyggande har ett särskilt uppdrag kring trygghet i stadsdelar.

Tekniska nämndens förvaltning tar emot tusentals synpunkter årligen och ser en vikt i att prioriteringar och åtgärder sätts in på ställen där behovet är störst och att arbetet planeras och utgår från fakta som exempelvis trygghetsundersökningen som genomfördes 2022. Nämnden konstaterar att den interna samordningen inom Västerås stad kan förbättras och föreslår att processutvecklingsgruppen för trygghetsskapande och brottsförebyggande kan samordna arbetet.

Nämnden ser gärna att det även i fortsättningen är lämpligt att kultur-, idrott och fritidsförvaltningen har huvudansvaret för att samordna vandringarna. I vissa stadsdelar, som Råby stadsdelscentrum och södra Vallby, finns inte så mycket allmän platsmark, utan det är andra aktörer (fastighetsägare) som förvaltar stora ytor som av invånarna upplevs som allmän plats. I planeringen måste därför ingå att man endast går på mark där rätt representanter är inblandade så att deltagande aktörer faktiskt har rådighet att åtgärda det som kommer upp.

Driftbudgeten medger i mycket liten omfattning åtgärder som syftar till att öka trivsel eller öka känslan av trygghet. Återkommande driftinsatser finns det inte ekonomiskt utrymme för att genomföra utan en specificerad

budgetpost för trygghet i stadsdelar. Vissa av de åtgärder som önskas vid trygghetsvandringarna hanteras inom teknik- och fastighetsförvaltningen som investeringsprojekt, vilket innebär att de faller inom tekniska nämndens investeringsram. Arbetet med investeringsplanering är långsiktigt och det är ofta svårt för förvaltningen att fördela om under pågående år för att hantera önskemål som inkommer med kort varsel, t ex om investering i ny belysning. Även här skulle det vara önskvärt med en strategisk investeringspott för trygghetsarbete.

Faktaunderlag

Stadsledningskontoret ser liksom motionären och tekniska nämnden att trygghetsvandringar är viktiga att genomföra för att både öka trivsel och känslan av trygghet. Att bibehålla och utveckla säkra och trygga utemiljöer i samverkan med berörda aktörer är också en angiven aktivitet i den handlingsplan för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete som antogs av kommunstyrelsen den 8 december 2021 och som gäller till och med 2024. Vid uppföljning av handlingsplanen för trygghet och brottsförebyggande under våren 2023 konstaterades att:

”Genomförandet av trygghetsvandringar behöver struktureras så att alla aktörer har rutiner för vilka förberedelser, vilka deltagare och vilka underlag och vilken återkoppling man bör använda sig av.”

Under våren arbetas också en ny samverkansledning fram mellan Västerås stad och Polisen m fl. för att på olika sätt hantera det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Även där är frågor kring boendemiljö, trygga stråk och uteplatser prioriterade områden framåt. Den här ledningsstrukturen är tänkt att kunna presenteras innan juni 2023 och blir ytterligare ett steg framåt för att stärka frågorna kring trygghet i de olika stadsdelarna.

Stadsledningskontoret delar i övrigt tekniska nämndens bedömning att det även fortsättningsvis är lämpligt att kultur-, idrott och fritidsförvaltningen har huvudansvaret för att samordna trygghetsvandringarna, men att det också kan vara lämpligt att planeringen genomförs och samordnas i processutvecklingsgruppen för trygghetsskapande och brottsförebyggande. Processutvecklingsgruppen har redan planerat att implementera frågor kring trygghetsvandringar i ett återkommande årshjul där en långsiktig planering kan göras.

Under hösten 2023 genomförs nästa stora trygghetsundersökning, vilket får den fördelen att data kan börja jämföras med tidigare undersökning. Då kan förändringar som vidare bör utgöra underlag för trygghetsvandringar identifieras. Dessa vandringar planeras och samordnas då inom processutvecklingsgruppen.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Deltagande i trygghetsvandringar ingår i förvaltningarnas åtagande och klaras med befintlig bemanning. Teknik- och fastighetsförvaltningen har idag inte resurser att planera och samordna trygghetsvandringarna utan

utökad bemanning alternativt omprioritering. För att kunna uppfylla de förslag på åtgärder som framkommer vid trygghetsvandringarna skulle tekniska nämnden behöva en särskild namngiven satsning i ram.

Hållbar utveckling

Att människor känner sig trygga i sin närmiljö är en förutsättning för social hållbarhet. När utemiljön upplevs trygg skapas förutsättningar för såväl mänskliga möten som fysisk aktivitet. Arbetet med trygghetsvandringar harmoniserar med innehållet i stadens program för social hållbarhet samt med handlingsplanen för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Västerås.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Per-Inge Hellman
Enhetschef

§ 34

Dnr TN 2022/00841-1.7.1

Beslut - Yttrande över motion från (M) om att öka tryggheten

Beslut

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

I en motion från (M) föreslås bland annat att tekniska nämnden ska ges i uppdrag tillsammans med lämpliga aktörer genomföra trygghetsvandringar och påbörja det arbetet i centrumnära delar på Bäckby, Vallby och Hammarby och därefter vidta lämpliga åtgärder.

Teknik- och fastighetsförvaltningen har i tjänstutlåtande, daterat den 31 januari 2023, lämnat förslag till beslut:

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till teknik- och fastighetsförvaltningens förslag till beslut.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Teknik- och fastighetsförvaltningen
Linnea Viklund
Epost: linnea.viklund@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion från (M) om att öka tryggheten

Teknik- och fastighetsförvaltningen ser, liksom motionären, att trygghetsvandringar är ett bra sätt att gemensamt skapa kunskap om otrygga platser och situationer i en stadsdel. Det genomförs redan idag trygghetsvandringar i de stadsdelar som nämns i motionen. Samordningen sker i de flesta fall genom kultur-, idrott- och fritidsförvaltningen, som genom verksamheten Fritid och Förebyggande har ett särskilt uppdrag kring trygghet i stadsdelar. Sedan något år tillbaka finns till exempel särskilda trygghetssamordnare på Pettersberg, Vallby och Råby som har uppdraget att hålla ihop samverkan med aktörer i stadsdelen.

Genomförda trygghetsvandringar

På Råby gjordes en trygghetsvandring i mars 2022 och på Pettersberg gjordes en trygghetsvandring i november 2022, båda gångerna i regi av KIFF. Teknik- och fastighetsförvaltningen var representerade vid dessa tillfällen med deltagare från både planering och drift.

På Bäckby är det fastighetsägarföreningen Utveckling Bäckby som hittills samordnat trygghetsvandringar. Representanter från staden har varit med i planeringen och vid uppföljningsmöten. Hittills har trygghetsvandringar genomförts hösten 2021, mars 2022, och en ny är planerad till mars 2023. På Bäckby har även Mimer och Victoriahem själva arrangerat trygghetsvandringar i sina bostadsområden.

På Vallby genomförde Mimer tillsammans med KIFF:s trygghetssamordnare en trygghetsvandring i oktober 2022. De gick på södra Vallby, ett område där Mimer förvaltar alla allmänna ytor och teknik- och fastighetsförvaltningen var därmed inte direkt berörda av resultaten.

Erfarenheter från planering och genomförande av trygghetsvandringar

Teknik- och fastighetsförvaltningen tar emot tusentals synpunkter som berör trygghet varje år. Det är viktigt att förvaltningen prioriterar att göra åtgärder på rätt ställen och där det behövs mest, att vi jobbar utifrån fakta och inte nödvändigtvis där det ropas högst. Här ser förvaltningen att trygghetsvandringar är ett mycket bra arbetssätt. Ansvariga för drift och planering får en ökad kunskap om situationen i stadsdelarna, och etablerar kontaktvägar med aktörer som finns i stadsdelen.

Förvaltningen konstaterar att det skulle behövas bättre intern samordning inom Västerås stad för att nå maximal utdelning av de vandringar som

genomförs. Arbetet kan lämpligen samordnas i processutvecklingsgruppen för trygghetsskapande och brottsförebyggande, där förvaltningen har aktiv representation idag. För trygghetsvandringar behövs ett enhetligt arbetssätt med regelbundenhet, en gemensam prioritering av vilka områden som ska omfattas, en struktur för dokumentation och uppföljning samt former för återkoppling kring vad som kan göras på kort och längre sikt. Ett lämpligt arbetssätt skulle kunna vara ett gemensamt årshjul. I planeringsarbetet är det lämpligt att ta in resultaten från den stora trygghetsundersökning som genomfördes under 2022.

Teknik- och fastighetsförvaltningen ser att det även i fortsättningen är lämpligt att KIFF har huvudansvaret för att samordna vandringarna. Teknik- och fastighetsförvaltningen är en självskrivna aktör vid alla vandringar där det finns allmän platsmark. I samband med varje vandring görs en planering, syfte tas fram och en analys av vilka aktörer som behöver vara med. I vissa stadsdelar, som Råby stadsdelscentrum och södra Vallby, finns inte så mycket allmän platsmark, utan det är andra aktörer (fastighetsägare) som förvaltar stora ytor som av invånarna upplevs som allmän plats. I planeringen måste därför ingå att man endast går på mark där rätt representanter är inblandade, så att deltagande aktörer faktiskt har rådighet att åtgärda det som kommer upp.

En stor utmaning för teknik- och fastighetsförvaltningen är att de synpunkter som kommer in inte kan åtgärdas på grund av att det inte finns utrymme i gatu- och parkdriftbudgeten. Förvaltningen arbetar idag med drift på en nivå där det i huvudsak endast är aktuellt med åtgärder för att säkra liv och hälsa. Driftbudgeten medger i mycket liten omfattning åtgärder som syftar till att öka trivselen eller öka känslan av trygghet. Ett vanligt förekommande önskemål vid trygghetsvandringar är t ex slyröjning/gallring/upprepning av växtlighet. Denna typ av åtgärd kanske kan utföras inom befintlig budget en gång, precis i anslutning till trygghetsvandringen. Men efter några månader uppstår behovet igen, eftersom växtligheten återkommer, och denna typ av återkommande driftinsatser har förvaltningen inte ekonomiskt utrymme att göra. För att säkra genomförande av åtgärder från trygghetsvandringar skulle det vara önskvärt med en specificerad budgetpost med driftpengar som direkt riktas mot trygghetsarbetet i stadsdelar. På så sätt skulle dessa åtgärder inte behöva ställas mot arbetet med att hantera den omfattande underhållsskulden på vägnät och i gröna miljöer.

Vissa av de åtgärder som önskas vid trygghetsvandringarna hanteras inom teknik- och fastighetsförvaltningen som investeringsprojekt, dvs de faller inom tekniska nämndens investeringsram. Arbetet med investeringsplanering är långsiktigt och det är ofta svårt för förvaltningen att fördela om under pågående år för att hantera önskemål om t ex investering i ny belysning på kort varsel. Även här skulle det vara önskvärt med en strategisk investeringspott för trygghetsarbete.

Teknik- och fastighetsförvaltningen
Linnea Viklund
Epost: linnea.viklund@vasteras.se

Kopia till
Kommunstyrelsen

Tekniska nämnden

Tjänsteutlåtande – Yttrande över motion från (M) om att öka tryggheten

Förslag till beslut

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

I en motion från (M) föreslås bland annat att tekniska nämnden ska ges i uppdrag tillsammans med lämpliga aktörer genomföra trygghetsvandringar och påbörja det arbetet i centrumnära delar på Bäckby, Vallby och Hammarby och därefter vidta lämpliga åtgärder.

Teknik- och fastighetsförvaltningens förslag till yttrande över motionen finns i bilaga.

Teknik- och fastighetsförvaltningen har till tekniska nämnden lämnat följande förslag till beslut: Yttrandet över motionen godkänns och skickas till kommunstyrelsen.

Ekonomisk bedömning

Deltagande i trygghetsvandringar i utvalda stadsdelar ingår i förvaltningens åtagande och klaras med befintlig bemanning. Teknik- och fastighetsförvaltningen har idag inte resurser för att planera och samordna trygghetsvandringar, för ett sådant uppdrag krävs utökad bemanning alternativt omprioritering bland övriga uppdrag.

Teknik- och fastighetsförvaltningen kan idag inte genomföra alla de önskemål om åtgärder som kommer fram vid trygghetsvandringar. Genomförandet av respektive åtgärd får ställas mot en mängd övriga angelägna driftinsatser inom tekniska nämndens gatu- och parkdriftbudget. För att kunna garantera genomförande av de synpunkter som kommer in vid kommande trygghetsvandringar skulle tekniska nämnden behöva en särskild namngiven satsning i ram.

Juridisk bedömning

Nämnden är behörig att fatta beslutet i enlighet med nämndens reglemente och kommunallagen.

Hållbarhetsbedömning

Att människor känner sig trygga i sin närmiljö är en förutsättning för social hållbarhet. När utemiljön upplevs trygg skapas förutsättningar för såväl mänskliga möten som fysisk aktivitet. Arbetet med trygghetsvandringar harmonierar med innehållet i stadens program för social hållbarhet samt med

handlingsplanen för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Västerås.

Hans Näslund
Direktör

Linnea Viklund
Enhetschef

Motion om att ökad trygghet

Idag kan förövare lätt gömma sig bakom vildvuxna träd. Droger och tillhyggen kan enkelt gömmas bakom yviga buskar. När buskage, träd och sly inte sköts om i stadsdelscentrum så försvåras sikten för boende, besökare men även verksamma som hemtjänstpersonal, fältande socialsekreterare och polisen.

Tryggheten skulle kunna öka genom att staden arrangerar trygghetsvandringar tillsammans med fastighetsägare, boende, polisen, fältande socialsekreterare, Mimer och tekniska kontoret.

Tillsammans kan de se behov av åtgärder som att röja sly, buskage och beskärning av träd men även mer belysningen och/eller kameraövervakning. Tillsammans kan de olika aktörerna göra åtgärder på sina respektive marker.

Trygghetsvandringar och åtgärder har skett av staden men och skulle behöva ske i många stadsdelar. Under en trygghetsvandring på Vallby utlovades åtgärder men det har ännu inte gjorts. Efter en kvällsvandring på Bäckby med kommunanställd framkom tydliga behov av en trygghetsvandring och åtgärder.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att ge tekniska nämnden i uppdrag tillsammans med lämpliga aktörer genomföra trygghetsvandringar och påbörja det arbetet i centrumnära delar på Bäckby, Vallby och Hammarby och därefter vidta lämpliga åtgärder.

Anna Hård af Segerstad (M)